

Az adhoc bizottságba a köztörvényhatóság jelesebb jogi, műszaki és kereskedelmi szakértő tagjai lennének delegálandók.

Ugyancsak előterjesztést teszek oly határozat hozatala iránt, hogy engedményes a beruházási tételek közé a jövőben csak oly munkálatokat vehessen föl, melyeknek kiviteléhez és beszámításához a város közönsége előzetesen hozzájárult. A multa nézve pedig fölhivandó lenne a gázgyár, hogy eddigi beruházásainak részletes jegyzékét, a befektetési költségek és építési idő pontos feltüntetésével záros határidőn belül terjessze az adhoc bizottság elé.

Ami végül az 1895—1910. években vezetett régi üzleti és üzemkönyvek biztosítását illeti, javaslatba hozom, hogy azok vállalat-tól átvétessenek s a jövőben a városi levéltárban őriztessenek.

Kérem a tekintetes Tanácsot, hogy mindezen itt előadottak mérlegelésével az ominózus szerződési pont tisztázása érdekében szükséges sürgős intézkedéseket annál is inkább megtenni méltóztassék, mert a jövő évtől kezdődő 5 év, tehát az 1915—1919. évek elismert tiszta jövedelme, a megváltási összeg nagyságára máris befolyással bír.

Szeged, 1914. január hó 15.

Farkas Árpád,
városi oszt. mérnök.

KALEIDOSZKOP

Szeged, január 15.

ELŐKELŐ SZAKVÉLEMÉNY hangzott el a vidéki színészet vitás kérdéséről: az országos felügyelő szakvéleménye, mely a kultuskormány álláspontját fedi. Megtudjuk ebből a nyilatkozatból, hogy odafönn a holdban, akarom mondani: Hold-utcában ismét erősen dolgoznak a vidéki színészet föllendítésén, oly erősen, mint ahogyan eddig dolgoztak, vagyis nem csinálnak semmit.

„Szép feladat vár“ a drámai és operaházi staggione-rendszerre, — így mondja ezt ifj. Wlassich Gyula dr. úr, kinek nagy buzgalmában ugyan egy pillanatig sem kételkedünk, de kérjük, mit használ az az anyagi válságban vergődő vidéki színháznak, ha évtizedeken át türelmesen vár az állami támogatásra? Mert az a néhány ezer korona, amit a kormány a vidéki szintársulatnak juttat, az alamizsnánál alig egyéb. A legtöbb igazgató föl sem veszi, csak beutalja egyenesen a színészegyesület nyugdíjpénztárába. Az ország két lukszosos állami színháza pedig: a Nemzeti Színház és a M. kir. Opera, a tizezrekkel fizetett, drága tagok egész légióját kénytelen hónapról-hónapra sőtáltatni, mert nem tud valamennyinek szerepet adni akkor, amikor a vidéki staggione-rendszert elfogadható indokolás nélkül, egyszerűen elejti és jobb jövőre halasztja.

Az országos felügyelőség a városi zenekarok létesítésétől remél igen sokat; reméli, hogy ezen a címen fölemelhető lesz a vidéki társulatok szubvenciója, minek következté-

ben azok intenzív zenei kulturát fognak teremthetni a perifériákon. Szépen fognak! A szegedi színház szubvencióját például fölemelik majd nyolcezerről tizenkétezer koronára és ez a silány kis díjazás, melynél egy hatodrendű operaházi csillag többet kap fizetésül, talán bizony majd egyszerre talpra fogja állítani az ekzisztenciájukban megingott vidéki szintársulatokat!

A baj abban van, hogy a központban, a honnan mintegy páholyból nézik az eseményeket, még mindig a régi felfogás uralkodik. Nemzeti hivatásról álmodoznak és bosszút esküdnek a kinema-szkeccs ellen, mint-ha bizony egy művészi megjelenési forma komolyan veszélyeztetné a régi, nagy közházakat. Már pedig a tengődő vidéki színészetet ilyen naív tervezetések nem fogják megállíthatni azon a lejtőn, amelyre jutott. Nem a szubvenciók nagyságától függ egy kulturális intézmény sorsa, hanem vezetésének tartalmasságától és gyakorlati irányításától, előadásainak rendezésétől és kiállításától, egyszóval, attól, hogy jó portékát nyújt-e a közönségnek, vagy csak amolyan talmit? Itt segítsen a kormány, itt eszeljen ki valami hasznosat. A staggione rendszer ígér némi eredményt. Miért nem valósítják meg azt, ha egyebet nem tudnak?

*

MENJEN A SÓHIVATALBA, — ezzel a fizetéssel küldjük el az okvetetlenkedő hazafit, kinek kielégítetlen kívánsága van. Igen, a sóhivatalba, ahol állítólag felvesznek minden panaszkérvényt és gondosan elraktározzák a sópajtákban, immár évtizedek óta. Igaz-e, vagy nem? Errre nem egykönnyen tudnánk választ adni. A sóhivatal azonban nyújt valami más tanulságot, amit érdemes egy kicsit megszívlelni.

Akik sóért mentek a sóhivatalba — mert akadtak ilyen bolondok is — azok a következő kedves tortúrán mentek keresztül: befizettek egy ablakon annyi pénzt, amennyiért sőt akartak kapni. Akkor elmentek a másik ablakhoz, ott kaptak egy bárcát, a bárcával odábléptek a harmadik ablakhoz, ott bevezették, kivezették, átvezették, fölvezették, levezették a vevő nevét, foglalkozását, születési évét, gyermekeinek számát, kedvelt költőit, jövődó terveit és elkövetendő adósságait; vezették ide, vezették oda, míg végül két órai ácsorgás után megkapta azt a cédulát, amelyet elvihetett lebélyegeztetni oda, ahol megmutatták, hogy honnan fogják majd kiadni a sőt.

Nemrég azonban megváltozott a világ sorja. Az állam bérbeadta a sóárulást és azóta egyes nagyobb kereskedelmi cégek árusítják a sőt még ott is, ahol sóhivatal van. Szegeden is. Azóta persze senki sem megy a sóhivatalba sóért, mert a nagy kereskedelmi üzletekben minden formáság nélkül azonnal megkapja, amit kíván, sőt még hitelt is nyújtanak neki, ha jóra való képe és ködmene van.

Az üzleti szellem, — ez hiányzik a legtöbb olyan közintézményből, mely a közönség szolgálatára van teremtve. A sóhivatal-

ból épen úgy, mint a színházból. Már pedig üzleti szellem nélkül egészséges fejlődés nincs. Ma már mindennek ez az alfája és ómegája.

Forrong a Balkán.

(Veszedelem Albánia felől. — Közeledik a török forradalom. — Serif basa föltűnő nyilatkozata.)

(Saját tudósítónktól.) Mind riasztóbb hírek érkeznek a Balkánról. Újabb háborúk fenyegetnek. A *Berliner Tageblatt* jelenti Pétervárról: A külügyminisztériumban nagyon nyugtalanító hírek érkeznek Albániából, melyek szerint Izzet basa trónjelöltségét titokban több albán kormányférfi támogatja, köztük Esszad-basa is. A hegylakó törzsek mind nyíltan elfogadták Izzet basa jelöltségét. Kemal Ismail bég is Izzet basa mellett van, noha ő az ellenkezőjét állítja. A helyzet Albániában mind nehezebb lesz.

Tegnap egy ismeretlen török fiatalember behatolt Serif basa párisi lakásába, hogy a kiváló nevű török diplomatát meggyilkolja. A basa leányának férje azonban agyonlőtte a támadót, amielőtt tervét végrehajthatta volna. A véres eseményről ezt az újabb hírt kaptuk:

Páris, január 15. Serif basa ellen elkövetett gyilkos merénnyellett kapcsolatban még a következőket jelentik: Az új-török párt legutóbbi lépéseket tett Serifnél, hogy őt rábírja a mostani török kormány ellen intézett támadások abbahagyására és pártjának az új-törökökkel való fúziójára. Serif azonban elfogadhatatlan föltételeket állított föl. A merénnyel személtve nézve még legcsekélyebb adat sincsen. A rendőrség keresi a merénnyel bűntársait. Serif basa kívánságára tegnap le tartóztatott látogatót szabadon bocsátották, mert ártatlansága kiderült. Ez egy török színész, aki európai körútra készül.

Bécs, január 15. Serif basa tegnap a következőket közölte a Zett párisi levelezőjével:

— Enver basa és Talaat bég a konstantinápolyi rendőrprefektust hívták segítségül, hogy engem ártalmatlanná tegyenek. Összesküvést szöttek, mert ijedően világos kezdett lenni, hogy a Párisban székelő liberális egyesülés befolyása egyre nagyobb lesz. Ezért arra a radikális gondolatra jutottak, hogy erőszakkal fogják betönni a számot. Kezembem döntő bizonyítékok vannak arra, hogy a merényletnek a két említett miniszter az értelmi szerzője. Ezt az anyagot átadtam a párisi rendőrségnek.

— Néhány héttel ezelőtt ellenségeim egy szép kokott hálójába akartak kergetni, hogy azután megmérgezzenek, én azonban kikerültem a csapdát. A tegnapi gyilkos merénylet, amelynek egy szegény török áldozatul esett, megfosztja majd a komitét az egész művelt világ szimpátiájától.

— Mi tudjuk, hogy rajtam kívül halállal fenyegetik még az itt időző Salah Eddin herceget, Szaid basát és még öt más török politikust. Ez azonban nem akadályozhatja meg, hogy óriási lépésekkel ne közeledjék a török forradalom. A hadseregben ma nagy az elégedetlenség.

Örökségük, tartósságuk és szépségük révén országhírűvé vált szegedi BUTOROK
első kézből, nagy választékban csakis az
Egyesült Műasztalosok Butorraktárában Szegeden, Tisza-Lajos körút 19. szám alatt kaphatók, esetleg részleffizetésre